

Kod przedmiotu

Kierunek

Instrumentalistyka

Specjalność

Organy

Typ przedmiotu

kierunkowy

Wymagania wstępne

Umiejętności w zakresie gry na organach na poziomie dyplomu szkoły muzycznej II stopnia

Wymagania końcowe

Egzamin - wykonanie recitalu dyplomowego

Cele kształcenia

- zapewnienie studentowi harmonijnego rozwoju jego muzycznych i technicznych umiejętności przy opanowywaniu warsztatu wykonawczego;
- doskonalenie warsztatu poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia;
- doskonalenie umiejętności właściwego odczytywania tekstu nutowego;
- kształtowanie świadomości w dziedzinie sztuki wykonawczej w zakresie kreowania dzieła muzycznego oraz krytycznej oceny własnych osiągnięć;
- przygotowanie do samodzielnej pracy estradowej w zawodzie muzyka ze specjalnością gra na organach;
- uświadamianie podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów;
- odpowiednie ukształtowanie w sferach intuicji, wyobraźni i wrażliwości muzycznej;
- przygotowanie do samodzielnej pracy nad praktycznym poszerzaniem zróżnicowanego repertuaru organowego;
- wdrażanie do pojmowania i realizowania różnych elementów interpretacji dzieła muzycznego w zakresie struktur melodycznych, harmonicznym i metro rytmicznych, takich jak agogika, dynamika, artykulacja, akcentacja, frazowanie, ornamentacja, registracja, aplikatura, pedalizacja, itp.

Treści programowe nauczania

- ramowy program studiów licencyjnych, dostosowywany jest do indywidualnych potrzeb i możliwości studentów i obejmuje praktyczną analizę oraz realizację utworów, stanowiących reprezentatywny wybór literatury organowej; poza muzyką J.S. Bacha program ten uwzględnia wybrane utwory okresu przedbachowskiego (renesans, barok), utwory zaliczane do twórczości XIX-XXI w. oraz dzieła muzyki polskiej;
- na pierwszym roku studiów (I i II semestr) zwraca się szczególną uwagę na warsztat i wypracowanie umiejętności różnicowania techniki gry (w oparciu o program uwzględniający m.in. dzieła dawnych mistrzów, w tym obligatoryjnie triosonata J.S. Bacha lub inną formę triową); kolejne semestry (III, IV, V) to dalsza praca nad przygotowywaniem repertuaru, obejmującego w miarę możliwości wszystkie ważniejsze epoki i style w muzyce organowej;
- w każdym semestrze student przygotowuje pod kierunkiem pedagoga program recitalu organowego (około 60 min), który wykonuje w części podczas egzaminu semestralnego oraz w ramach obowiązkowych publicznych audycji;
- w VI semestrze student przygotowuje pod kierunkiem pedagoga program recitalu dyplomowego, zaakceptowany przez pedagoga przedmiotu głównego i zatwierdzony przez Katedrę Organów, Klawesynu i Muzyki Dawnej

Efekty kształcenia (uczenia się) po ukończeniu przedmiotu

Po ukończeniu studiów I stopnia studenci specjalności organy powinni:

- w zakresie wiedzy:

- posiadać znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością K1_W02;

- w zakresie umiejętności:

- dysponować umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych K1_U01;
- być świadomi sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej K1_U02;
- posiadać znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów K1_U04;
- posiadać umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów K1_U05;
- posiadać umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy K1_U09;
- opanować warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i być świadomym problemów specyficznych dla danego instrumentu K1_U10;
- poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazywać umiejętność doskonalenia warsztatu technicznego poprzez samodzielną pracę K1_U12;
- posiadać umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych, metrycznych, aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów K1_U13;

- w zakresie kompetencji społecznych:

- realizować własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z niezależnego wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji K1_K02.

Metody nauczania

Wykład, zajęcia indywidualne

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

1 pkt ECTS = 30 godzin pracy studenta (zajęcia + praca własna)

ROK	I		II		III	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	8	8	8	8	10	12
Ilość godzin w semestrze	30	30	30	30	30	30
Rodzaj zaliczenia	Egz	Egz	Egz	Egz	Egz	Zal/ED
LEGENDA	zal –zaliczony; zs – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ed –egzamin dyplomowy					

Kryteria oceny

Każdy semestr studiów kończy się obowiązkowym egzaminem praktycznym w formie krótkiego recitalu o czasie trwania około 30 min.; studenci prezentują wówczas wybór z repertuaru, przygotowanego w ciągu danego semestru;

Egzamin dyplomowy licencjacki, o czasie trwania ok. 45-50 min., zatwierdzany przez Katedrę Organów, Klawesynu i Muzyki Dawnej winien zawierać następujące obowiązkowe pozycje repertuarowe:

1. Utwór dowolny z epoki przedbachowskiej.
2. Preludium chorałowe z ozdobnym cantus firmus, chorał, cykl chorałowy, wariacje chorałowe J. S. Bacha lub innego kompozytora baroku.
3. Jedna z Sonat triowych J. S. Bacha (w całości).
4. Jedna z dużych form J. S. Bacha (Preludium i fuga, Fantazja, Fantazja i fuga, Toccata, Toccata i fuga, Passacaglia itp.)
5. Utwór dowolny z okresu XIX-XXI w.

Każdy egzamin oceniany jest komisyjnie; przy ustalaniu oceny bierze się pod uwagę następujące aspekty:

- kwalifikacja (ilość i jakość) przygotowanego repertuaru,
- rzetelność wykonania – zgodność z zapisem nutowym,
- walory artystyczne – interpretacja,
- indywidualność wykonania,
- zgodność ze stylistyką – dobór właściwych środków wykonawczych,
- poziom umiejętności – stopień trudności prezentowanego repertuaru,
- samodzielność wykonania,
- aktywność oraz szczególne osiągnięcia studenta – udział w konkursach i znaczących koncertach na terenie uczelni i poza uczelnią,
- całokształt pracy studenta w semestrze;

Literatura (piśmiennictwo)

(dostępne dla studenta)

- Ferdinand Klinda *Orgelregistrierung* Leipzig 1987.
- Jon Laukwik *Orgelschule zur historischen Aufführungspraxis* Carus-Verlag Stuttgart 1996
- Jon Laukwik *Orgelinterpretation der Romantik* – szczególnie fragmenty publikowane na łamach *Ruchu Muzycznego*.
- Nikolaus Harnoncourt *Muzyka mową dźwięków* Warszawa 1995.
- Irena Wiselka-Cieślak *Organy związane z działalnością Jana Sebastiana Bacha* Łódź 1998.
- Jerzy Gołos *Polskie organy i muzyka organowa* Warszawa 1972.
- Radosław Marzec *Interpretacja utworów organowych J.S. Bacha w świetle źródeł XVIII wiecznych* Lublin 2005.
- Marcin Szelest *Przemiany stylistyczne we włoskiej muzyce organowej przelomu XVI i XVII stulecia*, Krakow 2007.
- Wybrane artykuły zawarte w materiałach z Międzynarodowych Sesji Organowych „*Organy i muzyka organowa*”. Zeszyty naukowe Akademii Muzycznej w Gdańsku.
- Wybrane artykuły, w szczególności prof. Franciszka Wesołowskiego, zawarte w Zeszytach Naukowych Akademii Muzycznych w Łodzi i we Wrocławiu.

Język wykładowy

polski, możliwość prowadzenia zajęć w językach: angielskim, niemieckim,

Imię i nazwisko wykładowcy

prof. dr hab. Piotr Grajter
prof. dr hab. Irena Wiselka-Cieślak
dr hab. Krzysztof Urbaniak
mgr Karol Hilla
mgr Adam Tański